

10 Σεπτεμβρίου 2019
Αρ.πρωτ. Γραφ. Συν. 97

Προς

κ. Ιωάννη Βρούτση
Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

κ.Μιχάλη Χρυσοχοϊδη
Υπουργό Προστασίας του Πολίτη

κ.Βασίλη Κικίλια
Υπουργό Υγείας

κ. Κυριάκο Πιερρακάκη
Υπουργό Επικρατείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Κοινοποίηση:

κ.Γιώργο Κουμουτσάκο
Αναπληρωτή Υπουργό Προστασίας του Πολίτη

κ.Παναγιώτη Μηταράκη
Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

κα Δόμνα Μιχαηλίδου
Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

κ.Βασίλειο Κοντοζαμάνη
Υφυπουργό Υγείας

κ.Γεώργιο Γεωργαντά
Υφυπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης

ΘΕΜΑ: Ζητήματα απόδοσης ΑΜΚΑ, ΚΥΠΑ και συναφή προσκόμματα πρόσβασης στην εργασία, ασφάλιση και υγεία των αιτούντων διεθνή προστασία και των ανηλίκων.

Αξιότιμοι/ες κύριοι/ες Υπουργοί,

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, ο Συνήγορος του Πολίτη εξετάζει αναφορές στις οποίες αναδεικνύεται, μεταξύ άλλων, εκ νέου το πρόβλημα της αδυναμίας πρόσβασης σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη για τους αιτούντες διεθνή προστασία και τους αλλοδαπούς, ιδίως ανηλίκους (συνοδευόμενους ή ασυνόδευτους). Οι κατηγορίες αυτές, σύμφωνα με το άρθρο 33 ν. 4368/2016 και την ΚΥΑ Α3γ/25132/4.4.2016 (ΦΕΚ Β 908), περιλαμβάνονται στους δικαιούχους δωρεάν περίθαλψης. Το εν λόγω πρόβλημα οφείλεται ιδίως αφενός στη μη ενεργοποίηση της προβλεπόμενης Κάρτας Υγειονομικής Περίθαλψης Αλλοδαπού (ΚΥΠΑ) και αφετέρου στη μη πλήρωση από συγκεκριμένες κατηγορίες δικαιούχων δωρεάν περίθαλψης των προϋποθέσεων που περιγράφονται στη σχετική ΚΥΑ για τη χορήγηση ΑΜΚΑ, ο οποίος -ελλείψει ΚΥΠΑ- αποτελεί μέχρι σήμερα τη μοναδική οδό για τη διασφάλιση πρακτικά της πρόσβασης σε δωρεάν υπηρεσίες υγείας.

Οι αναφορές αυτές, μάλιστα, έχουν αυξηθεί κατακόρυφα το τελευταίο διάστημα, κατόπιν έκδοσης του υπ' αρ. πρωτ. Φ.80320/οικ.31355/Δ18.2084/11.7.2019 εγγράφου του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, που ανακαλεί την εκδοθείσα την 20.6.2019 εγκύκλιο «Σχετικά με την απόδοση ΑΜΚΑ σε ξένους υπηκόους» (υπ'αρ.πρωτ. Φ.80320/οικ.28107/1857/20.6.2019) και

της συνακόλουθης άρνησης των ΚΕΠ και των υπηρεσιών του ΕΦΚΑ να εκδώσουν ΑΜΚΑ στους περιλαμβανόμενους στις εγκυκλίους αυτές πληθυσμούς. Η άρνηση των ΚΕΠ προς έκδοση ΑΜΚΑ συνεπιφέρει προσκόμματα πρόσβασης και στην εργασία και ασφάλιση των αιτούντων διεθνή προστασία.

Παρότι, όπως προαναφέρθηκε, οι τελευταίες αναφορές συσχετίζουν το πρόβλημα με την πρόσφατη ανάκληση της από 20.6.2019 εγκυκλίου του Υπουργείου Εργασίας, είναι γνωστό, ότι προβλήματα προϋπήρχαν και δεν είχαν αντιμετωπιστεί επαρκώς μέσω γενικών οδηγιών. Ο Συνήγορος του Πολίτη έχει επανειλημμένα εκφράσει την ανάγκη ουσιαστικής κατοχύρωσης θεμελιωδών δικαιωμάτων, όπως εν προκειμένω το θεμελιώδες αγαθό της διαφύλαξης της υγείας κάθε προσώπου (άρθρ.21 Συντάγματος, άρθ. 24 Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού, ν. 2101/1992), μέσω της εφαρμογής ενός σαφούς κανονιστικού πλαισίου αντί της έκδοσης «ερμηνευτικών» εγκυκλίων. Οι τελευταίες πολύ συχνά λειτουργούν εμβολωματικά και, στην περίπτωση του ΑΜΚΑ, δεν φαίνεται να έχουν διασφαλίσει την ενιαία αντιμετώπιση των δικαιούχων από τη Διοίκηση, επιτρέποντας αποκλίνουσες πρακτικές χωρίς σαφές κανονιστικό έρεισμα.

Συνοψίζοντας το πρόβλημα ως προς το ισχύον νομικό πλαίσιο:

α) Η νομοθεσία για την υγειονομική κάλυψη των ανασφάλιστων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων (άρθρ.33 του Ν.4368/2016), μεταξύ αυτών, των αναγνωρισμένων προσφύγων, των δικαιούχων επικουρικής προστασίας, των αιτούντων άσυλο, των ανηλίκων κ.ά., παραπέμπει (παρ. 3), κατ' εξαίρεση του ΑΜΚΑ, σε πρόσβαση στις δημόσιες δομές υγείας, σε νοσηλευτική και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, με τους όρους που θα ρυθμίσει σχετική ΚΥΑ.

-Η κατ'εξουσιοδότηση της παρ. 5 του άρθρου αυτού εκδοθείσα ΚΥΑ Α3(γ)/ΓΠ/οικ.25132 (ΦΕΚ Β'908/4.4.2016, «Ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της πρόσβασης των ανασφάλιστων στο Δημόσιο Σύστημα Υγείας»), επαναλαμβάνει ως κανόνα πιστοποίησης ασφαλιστικής ικανότητας την απόδοση ΑΜΚΑ (παρ.2) και συμπληρώνει «*Δεν απαιτείται η κατοχή ΑΜΚΑ για όσους από τους δικαιούχους των κατηγοριών της περίπτωσης γ του άρθρ.33 του Ν.4368/2016 δεν δύναται να εκδώσουν ή να προσκομίσουν τα απαραίτητα κατά το νόμο δικαιολογητικά για την απόδοση ΑΜΚΑ*».

-Περαιτέρω, το άρθρο 3 της ΚΥΑ αυτής προβλέπει ότι τα πρόσωπα της παραπάνω κατηγορίας, «*τα οποία δεν διαθέτουν και αδυνατούν να εκδώσουν ΑΜΚΑ*», δικαιούνται την πρόσβαση στις δημόσιες δομές υγείας με την κατοχή της Κάρτας Υγειονομικής Περίθαλψης Αλλοδαπού (ΚΥΠΑ).

Συνεπώς, η μη έκδοση ΚΥΠΑ, επαναφέρει την πίεση στα ΚΕΠ και στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΕΦΚΑ προς απόδοση ΑΜΚΑ στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες του άρθρ.33 του Ν.4368/2016, προκειμένου να τύχουν της επιβαλλόμενης πρόσβασης στις δημόσιες δομές υγείας.

β) Η νομοθεσία για τον ΑΜΚΑ παρουσιάζεται αρκετά ευρεία, δεδομένου ότι ο Αριθμός Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης «*καθιερώνεται υποχρεωτικά ως αριθμός εργασιακής και ασφαλιστικής ταυτοποίησης όλων των πολιτών της Χώρας*» (παρ.1 άρθρ.153 Ν.3655/2008). Περαιτέρω, «*...ουδείς δύναται να απασχοληθεί ως μισθωτός ή ως αυτοαπασχολούμενος, να ασφαλισθεί ή να καταβάλει ασφαλιστικές εισφορές, να εκδώσει ή να ανανεώσει βιβλιάριο ασθενείας, να δικαιωθεί και να εισπράξει συντάξεις και γενικότερα πάσης φύσεως παροχές, επιδόματα και βοηθήματα, εάν δεν διαθέτει ΑΜΚΑ, ο οποίος αναγράφεται υποχρεωτικά επί όλων των ως άνω αντίστοιχων παραστατικών*». Αποσκοπώντας να αντικαταστήσει τον αντίστοιχο αριθμό μητρώου όλων των φορέων κοινωνικής ασφάλισης (παρ.6), ο ΑΜΚΑ έχει στην πράξη καθιερωθεί ως βασική προϋπόθεση κάθε κοινωνικοοικονομικής συναλλαγής.

-Η κατ'εξουσιοδότηση της παρ.7 του άρθρου αυτού εκδοθείσα ΚΥΑ (αριθμ.οικ.7791/245/Φ80321, ΦΕΚ Β'596/1.4.2009) «Καθορισμός διαδικασιών για την απόδοση ΑΜΚΑ από τα ΚΕΠ και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης»

- αναφέρεται στους υπόχρεους απόκτησης ΑΜΚΑ [*«όλοι οι ασφαλισμένοι {άμεσα ή έμμεσα} και οι συνταξιούχοι, καθώς επίσης και κάθε πρόσωπο που εργάζεται ή πρόκειται να αναλάβει εργασία εντός των ορίων της χώρας»*] (άρθρ.1)
- περιέχει περιοριστική απαρίθμηση των στοιχείων απογραφής κάθε ατόμου για την καταχώρηση στο Εθνικό Μητρώο και απονομή ΑΜΚΑ «στα ελληνικά», μεταξύ των οποίων του Φορέα Κύριας Ασφάλισης για τους άμεσα ασφαλισμένους, και για τους έμμεσα ασφαλισμένους του Φορέα Υγείας μαζί με τον ΑΜΚΑ του άμεσα ασφαλισμένου (άρθρ.3)
- περιέχει επίσης απαρίθμηση δικαιολογητικών «για ξένους υπηκόους» ως εξής: «*δελτίο ταυτότητας ομογενούς ή δελτίο ταυτότητας {αντίστοιχο της ελληνικής αστυνομικής} ή διαβατήριο ή*

πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης επίσημα μεταφρασμένο στα ελληνικά (όταν δεν υπάρχει δελτίο ταυτότητας ή διαβατήριο ή τα έγγραφα αυτά δεν περιέχουν τα ζητούμενα για την απογραφή στοιχεία}. Για ανήλικα άτομα που γεννήθηκαν στην Ελλάδα αρκεί η ληξιαρχική πράξη γέννησης» (άρθρ.4 παρ.2).

Συνεπώς, το νομικό καθεστώς και τα δικαιολογητικά προσφύγων και αιτούντων άσυλο, αλλά και το καθεστώς των αλλοδαπών ανηλίκων, ασυνόδευτων ή μη, δεν είχε ληφθεί υπόψη κατά την έκδοση το έτος 2009 της ΚΥΑ αυτής για τις διαδικασίες απόδοσης ΑΜΚΑ, η οποία έχρηζε και χρήζει προσαρμογής, όπου δεν χωρεί ερμηνευτική υπαγωγή στις προβλέψεις της.

Ειδικότερα:

Ι. Ιστορικό

Από την έναρξη εφαρμογής του νομικού πλαισίου που διέπει τη δωρεάν περίθαλψη ανασφάλιστων (άρθρο 33 ν. 4368/2016, ΥΑ Α3(γ)/ΓΠ/οικ.25132/2016 –ΦΕΚ Β΄ 908-) ανέκυψαν προβλήματα σχετικά με τη διαδικασία απονομής ΑΜΚΑ που έχουν απασχολήσει τόσο τα ΚΕΠ όσο και τα γραφεία ΑΜΚΑ του ΕΦΚΑ, έχουν δε τεθεί κατ' επανάληψη προς διερεύνηση από τον Συνήγορο του Πολίτη και είχαν ως συνέπεια να δυσχεραίνεται η πρόσβαση σε δωρεάν περίθαλψη εκείνων των κατηγοριών δικαιούχων που αδυνατούσαν να εκδώσουν ΑΜΚΑ.

Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά την απόδοση ΑΜΚΑ, η Αρχή είχε αποστείλει στα συναρμόδια υπουργεία (Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Υγείας και Διοικητικής Ανασυγκρότησης) την υπ' αριθμ. πρωτ. 226847/20465/2017 (με ημερ. 11.5.2017) επιστολή, για να αναδείξει τα προβλήματα που είχαν καταγραφεί και να αρθούν τυχόν ασάφειες. Η επιστολή αυτή σας αποστέλλεται εκ νέου συνημμένα στην παρούσα, με την παράκληση να ληφθεί υπόψη ενόψει της επανεξέτασης του ζητήματος εκ μέρους του Υπουργείου σας.

Από όσα εκτίθενται ενδεικτικά στην προαναφερθείσα επιστολή του Συνηγόρου του Πολίτη προκύπτει, ότι λόγω της καθιέρωσης με το άρθρο 153 παρ. 1-4 και 6 ν. 3655/2008 (ΦΕΚ Α 58) του ΑΜΚΑ ως αριθμού εργασιακής και ασφαλιστικής ταυτοποίησης όλων των πολιτών της χώρας, είχαν προκληθεί σοβαρά προσκόμματα στις πιο ευάλωτες ομάδες, μεταξύ αυτών που χρήζουν προστασίας, όπως είναι οι αναγνωρισμένοι πρόσφυγες, οι δικαιούχοι επικουρικής προστασίας, οι αιτούντες άσυλο και οι ανήλικοι. Συγκεκριμένα, οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας αντιμετώπιζαν το πρόβλημα, ότι, αν και πληρούσαν τις προϋποθέσεις του νόμου για έκδοση ΑΜΚΑ, τα σχετικά δελτία δεν περιλαμβάνονταν στα δικαιολογητικά που, σύμφωνα με την ΥΑ οικ.7791/245/Φ80321/2009 (ΦΕΚ Β 569), θα πρέπει να προσκομίζουν οι υπήκοοι τρίτων χωρών. Επιπλέον, σε σχέση με τους ανηλίκους, αντιμετωπιζόνταν ειδικότερα προβλήματα που άπτονταν του καθεστώτος τους ως ασυνόδευτων, της ηλικίας τους ή του καθεστώτος παραμονής τους στη χώρα.

Ακολούθως, εκδόθηκε η υπ' αρ. πρωτ. 31547/9662/13.2.2018 εγκύκλιος, η οποία συνέβαλε στην ορθή εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας σχετικά με την διαδικασία απόδοσης Αριθμού Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ) σε δικαιούχους και αιτούντες διεθνή προστασία και σε ασυνόδευτους ανήλικους, καθώς παρείχε τις ακόλουθες διευκρινίσεις: 1) η άδεια διαμονής διεθνούς προστασίας και τα δελτία αιτούντος διεθνή προστασία/αιτήσαντος άσυλο πληρούν τον τύπο των εγγράφων που ζητούν για την απόδοση ΑΜΚΑ σε ξένους υπηκόους, 2) δεν απαιτείται η ύπαρξη εργασιακής σχέσης ή η παροχή υπηρεσιών ή έργου ούτε υπαγωγή σε φορέα κοινωνικής ασφάλισης ή φορέα υγείας και 3) δεν απαιτείται η συμπλήρωση του πεδίου ΑΜΚΑ του εκπροσώπου του ασυνόδευτου ανήλικου.

Παρά το προαναφερθέν γενικό έγγραφο, εξακολούθησαν να εμφανίζονται προβλήματα που σχετιζόνταν με την επικαλούμενη από τους υπαλλήλους δυσκολία μεταφοράς σε ελληνικούς χαρακτήρες των ονομάτων των ενδιαφερομένων και την αδυναμία των αιτούντων άσυλο να προσκομίσουν πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης επίσημα μεταφρασμένο στην ελληνική γλώσσα, όπως τους ζητείτο, παρότι δεν προβλέπεται τέτοια υποχρέωση από το οικείο νομικό και κανονιστικό πλαίσιο. Επ' αυτού απεστάλη το υπ' αρ. πρωτ. 245755/2513281401/2019 έγγραφο του Συνηγόρου του Πολίτη, αντίγραφο του οποίου επισυνάπτουμε για ενημέρωσή σας.

Ο Συνήγορος του Πολίτη είχε υποστηρίξει ότι, σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο που διέπει τον ΑΜΚΑ (άρθρο 153 ν. 3655/2008, ΥΑ οικ.7791/245/Φ80321/2009), δεν απαιτείται μετάφραση των στοιχείων που περιέχονται σε τίτλους διαμονής, οι οποίοι έχουν εκδοθεί από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές, ούτε χρειάζεται να προσκομίζονται μεταφρασμένα πιστοποιητικά για την απόδοσή τους στην ελληνική γλώσσα, ζήτησε, ωστόσο, την παροχή διευκρινίσεων από τις επιτελικές υπηρεσίες του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και του Υπουργείου Εργασίας, ώστε οι υπάλληλοι να

διευκολυνθούν και να αισθανθούν μεγαλύτερη ασφάλεια κατά την εκτέλεση των υπηρεσιακών τους καθηκόντων και να μην ταλαιπωρούνται οι υπήκοοι τρίτων χωρών που αιτούνται ΑΜΚΑ.

Στη σχετική αλληλογραφία του Συνηγόρου του Πολίτη με τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες τονίζοταν από τις τελευταίες, ότι είναι παράνομη και λανθασμένη η κατά το δοκούν απόδοση στην ελληνική γλώσσα των ξενόγλωσσων χαρακτήρων που αναγράφονται στα εν λόγω δελτία, διότι αν ένας χαρακτήρας αποδοθεί λανθασμένα προκαλεί τον κίνδυνο να γίνουν διπλοεγγραφές ΑΜΚΑ λόγω διαφορετικής κάθε φορά καταγραφής των στοιχείων στα ελληνικά. Επίσης, προκύπτει, ότι δεν διευκολύνει την απρόσκοπτη εξέλιξη της διαδικασίας το γεγονός ότι δεν προσκομίζεται πάντα επίσημα μεταφρασμένο στα ελληνικά πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης, επειδή οι ενδιαφερόμενοι δεν το διαθέτουν και βρίσκονται σε αδυναμία να το λάβουν.

Συναφώς, εκδόθηκε η υπ' αρ. πρωτ. Φ800320/οικ.28107/1857/20.6.2019 εγκύκλιος του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης σχετικά με την απόδοση ΑΜΚΑ σε ξένους υπηκόους, με την οποία επιδιώκετο η διαδικασία απλοποίησης της απονομής ΑΜΚΑ σε εκείνους που δεν μπορούσαν να προσκομίσουν πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης επίσημα μεταφρασμένο στην ελληνική γλώσσα. Συγκεκριμένα, διευκρινιζόταν, ότι όταν από τα ταυτοποιητικά έγγραφα δεν προκύπτει κάποια από τα στοιχεία υπ' αρ. 1 έως 5, συμπληρώνεται στο αντίστοιχο πεδίο η λέξη «άνευ». Επίσης, διευκρινιζόταν ότι σε περίπτωση που τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά αναγράφουν τα στοιχεία του προσώπου μόνο με λατινικούς χαρακτήρες, η αναγραφή των στοιχείων του αιτούντος τα ελληνικά γίνεται εξ ακοής και είναι ενδεικτική. Τα ταυτοποιητικά στοιχεία του αιτούντος είναι αυτά που δίνονται με λατινικούς χαρακτήρες. Αυτή η εγκύκλιος είναι η προσφάτως ανακληθείσα από τον κ. Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

II. Διαπιστώσεις

Από όσα εκτέθηκαν παραπάνω, το υφιστάμενο πλαίσιο με τον τρόπο που αυτό ερμηνεύεται και εφαρμόζεται κάθε φορά εμφανίζει σημεία που χρήζουν βελτίωσης, ώστε να αρθούν αμφισβητήσεις από την πλευρά των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, να καλυφθούν περιπτώσεις που φαίνονται εν τω πράγματι να εκπίπτουν παρόλο που πληρούν τις αναγκαίες προϋποθέσεις και, τελικά, να διασφαλιστεί η ακώλυτη πρόσβαση στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη σε ευάλωτους πληθυσμούς για τους οποίους προβλέπεται καταρχήν εναλλακτική πρόσβαση αντί του ΑΜΚΑ (ΚΥΠΑ).

Αναγκαίο θεωρείται, προτού προχωρήσει κανείς στην καταγραφή των επιμέρους ζητημάτων ανά ομάδα πληθυσμού, να επισημανθεί το γενικότερο πρόβλημα της ασάφειας και της ανασφάλειας, που έχει οδηγήσει συχνά τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες σε διαφορετικούς χειρισμούς, τουλάχιστον μέχρι την έκδοση του πλέον πρόσφατου εγγράφου που φαίνεται να οδήγησε σε γενικότερο «πάγωμα». Όπως είχε πράγματι διαπιστώσει ο Συνήγορος στο πλαίσιο χειρισμού σημαντικού αριθμού αναφορών, ορισμένα ΚΕΠ χορηγούσαν ΑΜΚΑ σε περιπτώσεις ασυνόδευτων για τις οποίες άλλα αρνούσαν για ποικίλους λόγους, όπως ο τρόπος αναγραφής του ονόματος (με λατινικούς χαρακτήρες), η έλλειψη ορισμένων από τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά, η ιδιότητα του αιτούντος καθεαυτή, η έλλειψη κηδεμόνα για τους ασυνόδευτους ανηλίκους, το γεγονός ότι ο ενδιαφερόμενος δεν προσκόμιζε απόδειξη ότι εργάζεται ή πρόκειται να εργαστεί άμεσα, κ.ά.

Η έλλειψη σαφών οδηγιών και πλαισίου, ειδικά μετά από σειρά ερμηνευτικών εγγράφων που έρχονταν κάθε φορά να απαντήσουν στα κατά περίπτωση ερωτήματα, αποτέλεσε σοβαρή τροχοπέδη στο έργο των ΚΕΠ της χώρας, με αποτέλεσμα την κατά καιρούς κλιμάκωση των ενεργειών τους με αίτημα την άρση των ασαφειών, προς διευκόλυνση και ορθή άσκηση του έργου τους. Προς την κατεύθυνση άλλωστε αυτή είχε συμβάλει, όπως διαφάνηκε από την παραπάνω παράθεση, και ο Συνήγορος, αναγνωρίζοντας την ευρύτητα και σοβαρότητα του προβλήματος, χωρίς ωστόσο να λυθούν τα προβλήματα, δεδομένου ότι κατά κύριο λόγο η αντιμετώπισή τους επιχειρείτο με αποσπασματικές και «ερμηνευτικές» εγκυκλίους και αντίστοιχα έγγραφα.

Πέραν της γενικότερης αυτής δυσχέρειας, θα θέλαμε συνοπτικά να αναφερθούμε στα επείγοντα ζητήματα που δεν αντιμετωπίζονται από την εφαρμογή του υφιστάμενου κανονιστικού πλαισίου για δύο ειδικότερα κατηγορίες ευάλωτων ατόμων, όπως είναι οι αιτούντες άσυλο και οι ανήλικοι, ως εξής:

A) Αιτούντες άσυλο:

1. Δικαίωμα πρόσβασης στην εργασία. Οι αιτούντες άσυλο, εφόσον κατέχουν δελτίο αιτούντος (ή «αιτήσαντος», με το προϊσχύσαν δίκαιο) διεθνή προστασία, «έχουν δικαίωμα πρόσβασης σε εξαρτημένη εργασία ή την παροχή υπηρεσιών ή έργου» (άρθρ.71 Ν.4375/2016). Την πρόσβαση

στην εργασία κατά το άρθρο 71 επαναλαμβάνει και το άρθρ.15 του Ν.4540/18 προς εναρμόνιση με την αντίστοιχη διάταξη του άρθρ.15 της Οδηγίας 2103/33/ΕΕ.

Συνεπώς, η άμεση εφαρμογή του νόμου αυτού συνεπάγεται την απόδοση ΑΜΚΑ σε όσους αιτούντες άσυλο εργάζονται ή πρόκειται να εργασθούν, καθόσον «*ουδείς δύναται να απασχοληθεί ως μισθωτός ή ως αυτοαπασχολούμενος, ...εάν δεν διαθέτει ΑΜΚΑ*» (άρθρ.153 Ν.3655/2008). Η ΚΥΑ για τις λεπτομέρειες υλοποίησης κατ' εξουσιοδότηση της παρ.7 του άρθρου αυτού, (αριθμ.οικ.7791/245/Φ80321, ΦΕΚ Β'596/1.4.2009) τίθεται από το πλαίσιο του ΑΜΚΑ, ορίζει ότι υπόχρεος απόκτησης ΑΜΚΑ είναι «*κάθε πρόσωπο που εργάζεται ή πρόκειται να αναλάβει εργασία εντός των ορίων της χώρας*» (άρθρ.1).

Τυχόν μη απόδοση ΑΜΚΑ από τα ΚΕΠ σε όσους αιτούντες άσυλο εργάζονται ή πρόκειται να αναλάβουν εργασία θα συνεπαγόταν την επιλογή της αδήλωτης εργασίας, η οποία προφανώς δεν είναι στις προθέσεις της διοίκησης, ή άλλως την παρεμπόδιση της εργασίας τους κατά παράβαση του ενωσιακού δικαίου που ρητά ορίζει την εξασφάλιση από το κράτος στους αιτούντες ουσιαστικής πρόσβασης στην αγορά εργασίας (άρθρ.15 παρ.2 της Οδηγίας 2103/33/ΕΕ {*αναδιατύπωση 29.6.13*} σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία).

Η σχετική πρακτική των ΚΕΠ είναι ακόμη πιο κρίσιμη, δεδομένου ότι σε σχετικές αναφορές που διερευνά η Ανεξάρτητη Αρχή (Φ.254556, 254979) η Υπηρεσία Ασύλου επιβεβαιώνει ότι υφίσταται χρόνος αναμονής άνω των τριών ετών στην ενδοχώρα (Αθήνα και Θεσσαλονίκη) μέχρι να εξετασθεί το αίτημα αιτούντων άσυλο από χώρες με υψηλά ποσοστά αναγνώρισης προσφυγικού καθεστώτος, όπως η Τουρκία, το Αφγανιστάν, το Ιράν κ.α.

2. Το ζήτημα της ασφαλιστικής ικανότητας των αιτούντων άσυλο συναρτάται με το δικαίωμα πρόσβασής τους στην ασφαλιστέα εργασία. Αντιμετωπίζοντας σε αναφορές αιτούντων την άρνηση του ΕΦΚΑ να χορηγήσει παροχές, διότι αντιδιαστέλλει το δελτίο αιτούντος άσυλο, αν και αποτελεί νόμιμο τίτλο παραμονής στη χώρα, με τις άδειες διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών (βλ.και άρθρ.21 παρ.2 Ν.4251/2014 που κατοχυρώνει τα ασφαλιστικά δικαιώματα των νομίμως διαμενόντων στην Ελλάδα), ο Συνήγορος του Πολίτη απέστειλε πρόσφατα το υπ'αριθμ.πρωτ.260472/37934/2019 **από 26-7-2019 έγγραφο προς τη Γενική Διεύθυνση Κοινωνικής Ασφάλισης** ζητώντας να δοθούν οδηγίες για την απρόσκοπτη υπαγωγή στην ασφάλιση των κατόχων δελτίου αιτούντος (εσωκλείεται συνημμένα). Το πρόβλημα παραμένει (αναφορά Φ.264905, περίπτωση αιτούντος άσυλο που εργαζόταν επί ένα χρόνο και αντιμετώπισε άρνηση πρόσβασης σε γιατρό του ΕΦΚΑ ελλείψει ασφαλιστικής ικανότητας), επιβεβαιώνεται από την κεντρική υπηρεσία του ΕΦΚΑ ενώ η Υπηρεσία Ασύλου παραπέμπει στην υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση που προκύπτει από την πρόσβαση στην εργασία και επικαλείται το άρθρ.71 Ν.4375/16 και την εγκύκλιο Υπ.Εργασίας υπ'αρ.πρωτ.31547/9662/13.2.2018.

3. Η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη των αιτούντων άσυλο

Για τους αιτούντες άσυλο, **κατ'εναρμόνιση του εσωτερικού μας δικαίου με την Οδηγία 2013/33/ΕΕ** (άρθρ.17 παρ.3), ο Ν.4540/18 προβλέπει (άρθρ.17 παρ.2) την ελεύθερη πρόσβαση στις δημόσιες δομές υγείας και την παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης με τους όρους του άρθρ.33 του Ν.4368/2016. Η παραπομπή στη νομοθεσία για την υγειονομική κάλυψη των ευάλωτων (οι αιτούντες διεθνούς προστασίας αναφέρονται στην παρ.2.γ.χί των ευάλωτων ομάδων του άρθρ.33) συνεπάγεται την εφαρμογή της παρ.3 του άρθρ.33 Ν.4368/2016 που παραπέμπει στην πρόσβαση στη δημόσια ιατροφαρμακευτική περίθαλψη με τους όρους που ρυθμίζει η ΚΥΑ Α3(γ)/ΓΠ/οικ.25132, ΦΕΚ Β'908/4.4.2016, η οποία, όπως προαναφέρθηκε προβλέπει ότι τα πρόσωπα της παραπάνω κατηγορίας, «*τα οποία δεν διαθέτουν και αδυνατούν να εκδώσουν ΑΜΚΑ*», δικαιούνται την πρόσβαση στις δημόσιες δομές υγείας με την κατοχή της Κάρτας Υγειονομικής Περίθαλψης Αλλοδαπού (ΚΥΠΑ).

Συνεπώς, η παραπομπή της μιας νομοθεσίας στην άλλη και η μη έκδοση ΚΥΠΑ, επαναφέρει την πίεση στα ΚΕΠ προς απόδοση ΑΜΚΑ σε όλους τους αιτούντες άσυλο, προκειμένου να τυχουν της επιβαλλόμενης πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας. Ο Συνήγορος του Πολίτη έχει δεχθεί πλείστες αναφορές από αιτούντες άσυλο που χρήζουν νοσηλείας ή ιατρικής φροντίδας.¹

¹ Χαρακτηριστικά, Σύρια με δελτίο αιτούντος άσυλο, μητέρα 2 νηπίων, στη δομή φιλοξενίας του Κουτσόχερου Λάρισας, απευθύνεται λόγω πόνων στο στομάχι στα επείγοντα του νοσοκομείου. Την παραπέμπουν να κάνει ειδικές εξετάσεις, στις οποίες αδυνατεί να ανταπεξέλθει οικονομικά, το ΚΕΠ της αρνείται την έκδοση ΑΜΚΑ και τα επείγοντα της χορηγούν μόνον παυσίπονα. Το αίτημά της για άσυλο δεν θα εξετασθεί πριν το Μάιο του 2020 (αναφορά Φ.265669). Μητέρα 4 ανηλίκων από το Αφγανιστάν, που χρήζει αντικαταθλιπτικής και αντιψυχωτικής αγωγής, λαμβάνει την απάντηση ότι το αίτημά της για άσυλο θα εξετασθεί το 2022 ελλείψει

B) Αλλοδαποί ανήλικοι

Σε ό,τι αφορά την περίπτωση των ανηλίκων, όπως προαναφέρθηκε, ο νόμος² προβλέπει ρητά τη δωρεάν ιατροφαρμακευτική τους κάλυψη ως ανασφάλιστων ανεξάρτητα από το καθεστώς διαμονής τους ή από άλλες παραμέτρους, προφανώς λόγω της στάθμισης του νομοθέτη ως προς το υπέρτερο συμφέρον του ανηλίκου, στο πεδίο της υγείας. Αξίζει άλλωστε να σημειωθεί ότι η σχετική πρόβλεψη είναι κρίσιμη και για λόγους δημόσιας υγείας, λαμβάνοντας υπόψη αφενός το ζήτημα του ελλιπούς εμβολιασμού των παιδιών το τελευταίο διάστημα και των κινδύνων που εγκυμονεί τυχόν αδυναμία πρόσβασης στα αναγκαία εμβόλια και αφετέρου τον κίνδυνο αποκλεισμού από διαγνωστικές εξετάσεις και αντίστοιχες θεραπείες σοβαρών νοσημάτων, τα οποία σε διαφορετική περίπτωση μένουν χωρίς αντιμετώπιση.

Οι ανήλικοι άλλωστε εντάσσονται στις περιπτώσεις για τις οποίες, σύμφωνα με την ΚΥΑ με αριθμ. Α3γ/ΓΠ/οικ.25132 (άρθ. 3), εφόσον υπάρχει αδυναμία έκδοσης ΑΜΚΑ, εκδίδεται Κάρτα Υγειονομικής Περιθαλψης Αλλοδαπού, ώστε να διασφαλιστεί η πρόσβασή τους στο σύνολο των προβλεπόμενων παροχών. Μέχρι σήμερα ωστόσο δεν έχει υλοποιηθεί η πρόβλεψη για την εν λόγω κάρτα, με αποτέλεσμα να ανακύπτουν στην πράξη σοβαρά προσκόμματα, που διαφοροποιούνται ανάλογα με την περίπτωση και το καθεστώς του ανηλίκου. Οι κυριότερες περιπτώσεις ομαδοποιούνται στη συνέχεια με στόχο την πληρέστερη κατανόηση των διαστάσεων του προβλήματος.

α) Ασυνόδευτοι ανήλικοι αιτούντες άσυλο. Η περίπτωση αυτή ανάγεται καταρχήν στο γενικότερο ζήτημα της χορήγησης ασύλου στους αιτούντες άσυλο, για τους οποίους εκτιμάται ότι θα έπρεπε να χορηγείται αριθμός ΑΜΚΑ. Ως υποπερίπτωση εξετάζεται ωστόσο εκείνη των κάτω των 15 ετών ασυνόδευτων, για τους οποίους δεν υπάρχει καταρχήν δικαίωμα πρόσβασης στην εργασία και ενίοτε αποκλείονται από την έκδοση ΑΜΚΑ για τον λόγο αυτόν.

Αδυναμία έκδοσης ΑΜΚΑ διαπιστώθηκε και σε περιπτώσεις παιδιών, αιτούντων άσυλο, που παρέμεναν σε ΚΥΤ, στα οποία δεν εκδιδόταν ΑΜΚΑ λόγω του ότι το σχετικό έγγραφο (τρίπτυχο) κρατείται από την υπηρεσία προς αποτροπή φυγής του παιδιού.

Διαφορετικής φύσης ήταν τα δευτερογενή προσκόμματα που έχουν αναφερθεί ήδη, δηλ. του τρόπου αναγραφής του ονόματος, της έλλειψης επικυρωμένων εγγράφων που πιστοποιούν στοιχεία όπως η οικογενειακή κατάσταση και της απουσίας προσώπου κηδεμόνα, με το ΑΜΚΑ του οποίου απαιτείτο από πολλά ΚΕΠ η σύνδεση για να προχωρήσει η διαδικασία. Τα παραπάνω επιμέρους προβλήματα αντιμετωπίζονταν κατά καιρούς με εξατομικευμένες παρεμβάσεις και τα προαναφερθέντα ερμηνευτικά έγγραφα, χωρίς ωστόσο να αίρονται πλήρως οι αμφισβητήσεις και να εξασφαλίζεται η απρόσκοπτη χορήγηση ΑΜΚΑ.

β) Ασυνόδευτοι ανήλικοι που δεν έχουν υποβάλει (τουλάχιστον ακόμη) αίτημα χορήγησης ασύλου ή επικουρικής προστασίας. Οι ανήλικοι αυτοί, κατά κανόνα, έχουν τεθεί υπό την προστασία της ελληνικής πολιτείας και ο εισαγγελέας έχει αναλάβει προσωρινά, με βάση το μέχρι σήμερα ισχύον πλαίσιο, την επιτροπεία τους. Ως εκ τούτου, παραμένουν νόμιμα στη χώρα σε χώρους φιλοξενίας και δικαιούνται, όπως όλοι οι ανήλικοι, πρόσβασης σε όλες τις παροχές του ν. 4368/2016. Μεγάλος αριθμός ωστόσο υπηρεσιών (ΚΕΠ και ΕΦΚΑ) δεν προχωρούσε και, πολύ περισσότερο, δεν προχωρά σε χορήγηση ΑΜΚΑ για τα παιδιά αυτά, καθώς θεωρείτο ότι δεν υφίσταται η νομιμοποιητική βάση της παρουσίας τους (λόγω έλλειψης εγγράφων που να περιλαμβάνονται στα δικαιολογητικά έκδοσης ΑΜΚΑ) και, φυσικά, της προϋπόθεσης εργασίας.

γ) Οι συνοδευόμενοι αλλοδαποί ανήλικοι που στερούνται για εξαιρετικούς λόγους άδειας διαμονής, παρά τη νόμιμη διαμονή των κηδεμόνων τους και την κατοχή από τους τελευταίους ΑΜΚΑ (λ.χ. για λόγους διόρθωσης σφαλμάτων στην εγγραφή στο ληξιαρχείο), δεν λαμβάνουν ΑΜΚΑ και παραμένουν ανασφάλιστοι και χωρίς ουσιαστική πρόσβαση στις αναγκαίες υπηρεσίες. Παρεμφερής είναι άλλωστε η περίπτωση παιδιών που εισέρχονται στη χώρα και χρήζουν άμεσης περίθαλψης, χωρίς να έχουν προλάβει τα ίδια ή οι γονείς τους, εφόσον συνοδεύονται, να ξεκινήσουν διαδικασίες νομιμοποίησης (λ.χ. βρίσκονται στο πρώιμο στάδιο της καταγραφής).

άλλης διαθέσιμης ημερομηνίας σε συντομότερο χρόνο αλλά η Υπηρεσία Ασύλου θεωρεί ότι ο νόμος την καλύπτει για πρόσβαση στις δημόσιες δομές υγείας (αναφορά Φ.254979).

² Ν. 4368/2016 άρθ. 33.

Σε όλες τις περιπτώσεις που διαχειρίστηκε ο Συνήγορος και ενέπιπταν στις παραπάνω κατηγορίες, διαπιστωνόταν και διαπιστώνεται έως σήμερα άρνηση των εμπλεκόμενων υπηρεσιών να εκδώσουν ΑΜΚΑ αλλά και, συνακόλουθα, άρνηση εξασφάλισης πρόσβασης στην προβλεπόμενη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, παρά τις αντίθετες διαβεβαιώσεις εκ μέρους του Υπουργείου Υγείας τόσο στα σχετικά έγγραφα της Αρχής³, όσο και στην επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου. Διαπιστώθηκε ειδικότερα κατ' επανάληψη σε επικοινωνία με νοσοκομεία και μονάδες πρωτοβάθμιας περίθαλψης άρνηση/αδυναμία συνταγογράφησης εμβολίων (λόγω έλλειψης αντίστοιχου αριθμού μητρώου), επομένως εμπόδιο στον εμβολιασμό, καθώς δεν υπήρχαν εμβόλια σε απόθεμα, αδυναμία ορισμού ραντεβού, άρνηση εξέτασης στα εξωτερικά ιατρεία., πρόσκομμα στην παροχή απολύτως αναγκαίας φαρμακευτικής αγωγής σε νεφροπαθή ανήλικο αιτούντα άσυλο.⁴

Από τα παραπάνω διαφαίνεται ότι οι σχετικές προβλέψεις καθίστανται στην πράξη κενό γράμμα για μεγάλο αριθμό ανηλίκων και με εντεινόμενη συχνότητα το τελευταίο διάστημα, λόγω έλλειψης ΑΜΚΑ και απουσίας εναλλακτικής οδού, που να διασφαλίζει την πρόσβαση στο σύνολο των παροχών, τις οποίες δικαιούνται όλοι οι ανήλικοι.

III. Προτάσεις

Σε συνέχεια των παραπάνω, ευελπιστούμε ότι δεν θα παρέλθει σημαντικό χρονικό διάστημα μέχρι να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα, ώστε να μην καταστούν ανενεργές οι κοινωνικού χαρακτήρα προβλέψεις και να μείνουν εκτός κοινωνικής προστασίας οι πιο ευάλωτοι μεταξύ αυτών που τη χρειάζονται, με ό,τι κινδύνους αυτό συνεπάγεται για τη δημόσια υγεία και τη συνοχή της ελληνικής κοινωνίας.

Στο πλαίσιο αυτό εκφράζουμε την προσδοκία ότι θα δοθεί προτεραιότητα, σύμφωνα με τις σχετικές εξαγγελίες, στην άμεση έκδοση της Κάρτας Υγειονομικής Περίθαλψης Αλλοδαπού (ΚΥΠΑ) όπως προβλέπει, ήδη εδώ και 3 χρόνια, το άρθρ. 33 του νόμου 4368/2016. Η έκδοση της ΚΥΠΑ, πέραν του ότι αποτελεί νομοθετική επιταγή, θα εκτόνωνε και την ανάγκη λήψης ΑΜΚΑ για την πρόσβαση σε δωρεάν περίθαλψη. Ως εκ τούτου, ο Συνήγορος του Πολίτη αναμένει τις ενέργειες του Υπουργείου Υγείας προς αυτή την κατεύθυνση, σύμφωνα και με τη δέσμευση που έχει αναληφθεί.

Περαιτέρω, εκτιμάται από τον Συνήγορο ότι, εφόσον ή για όσο διάστημα ο ΑΜΚΑ θα συνεχίσει να λειτουργεί ως το μόνο μέσο πρόσβασης στην προβλεπόμενη για τις παραπάνω ομάδες ιατροφαρμακευτική κάλυψη, θα πρέπει να διερευνηθεί η τυχόν σκοπιμότητα προσαρμογής του πλαισίου που διέπει τον αριθμό αυτό, πιθανώς τόσο ως προς το εύρος του πληθυσμού που λαμβάνει ΑΜΚΑ (χωρίς να emπίπτει στην κατηγορία των υποχρέων), όσο και ως προς τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

Η σαφέστερη ρητή πρόβλεψη άλλωστε των δικαιολογητικών, με την προσκόμιση των οποίων κάποιος λαμβάνει ΑΜΚΑ - πληρουμένων και των ουσιαστικών προϋποθέσεων του νόμου- αποτελεί άλλωστε πάγιο αίτημα, ανεξάρτητα από την ενεργοποίηση του θεσμού της ΚΥΠΑ, ώστε να μην αποκλείονται οι αιτούντες άσυλο, που διαμένουν νόμιμα στη χώρα με δικαίωμα εργασίας αλλά και άλλοι ευάλωτοι πληθυσμοί (λ.χ. ανήλικοι που βρίσκονται υπό την προστασία της ελληνικής πολιτείας ως ασυνόδετοι και δεν διαθέτουν νομιμοποιητικά έγγραφα).

³ υπ' αριθμ. πρωτ. Α3γ/Γ.Π. 37844 (από 12.6.2017) απαντητικό έγγραφο του Τμήματος Παροχών Υπηρεσιών Υγείας και Οργάνωσης και Υποστήριξης των Υγειονομικών Περιφερειών του Υπουργείου Υγείας, σύμφωνα με το οποίο: «...στην παρ. 9 της υπ' αριθμ. Α3γ/Γ.Π.οικ.53790/15-07-2016 εγκυκλίου ορίζεται ότι τα πρόσωπα των κατηγοριών της περίπτωσης γ, της παρ. 2, του άρθρου 33, του ν. 4368/2016 (συμπεριλαμβανομένων των ανηλίκων αλλοδαπών και των αιτούντων διεθνούς προστασίας) και μέχρι την εφαρμογή του συστήματος χορήγησης της Κάρτας Κ.Υ.Π.Α., θα πρέπει να εξυπηρετούνται από όλες τις δημόσιες μονάδες υγείας ενώ οι διοικήσεις των νοσοκομείων και των δομών Π.Φ.Υ. οφείλουν να διευκολύνουν με κάθε πρόσφορο μέσο την πρόσβαση των ανθρώπων αυτών στην αναγκαία υγειονομική φροντίδα».

⁴ Ενδεικτικά αναφέρεται αναφορά που περιγράφει άρνηση ιατρού «διαλογής» στην εφημερία και ορθοπεδικού της Ορθοπεδικής Κλινικής του Λαϊκού Νοσοκομείου Αθηνών να εξετάσει ασυνόδετο ανήλικο φιλοξενούμενο σε δομή του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης, ο οποίος προσήλθε συνοδευόμενος από φροντιστή για εξέταση στην εφημερία, καθώς δεν του έκλειναν ραντεβού, λόγω έλλειψης ΑΜΚΑ. Ο ανήλικος, παρά την εξήγηση της παραπάνω αδυναμίας και την επιμονή να εξεταστεί, αποπέμφθηκε, καθώς η περίπτωση του κρίθηκε μη επείγουσα. Σε άλλη περίπτωση, ανήλικη γεννημένη στην Ελλάδα, η οποία αδυνατεί προσωρινά να λάβει άδεια διαμονής λόγω σφαλμάτων στη ληξιαρχική πράξη γέννησής της, αντιμετωπίζει αδυναμία απόκτησης ΑΜΚΑ και πρόσβασης στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ενώ μάλιστα ο γονέας της διαμένει νόμιμα στη χώρα και είναι ασφαλισμένος κανονικά. Παρόμοια, ανήλικα που έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα, φοιτούν στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση και αντιμετωπίζουν ζητήματα ανάθεσης της επιμέλειάς τους σε κατάλληλο πρόσωπο, με αποτέλεσμα να μην έχουν ακόμη άδεια διαμονής, αποκλείστηκαν από τον ΑΜΚΑ και, επομένως, από τον εμβολιασμό (ραντεβού και συνταγογράφηση).

Τονίζεται άλλωστε και εδώ ότι ο Συνήγορος του Πολίτη έχει επανειλημμένα εκφράσει την ανάγκη ουσιαστικής κατοχύρωσης θεμελιωδών δικαιωμάτων, μέσω της εφαρμογής ενός σαφούς κανονιστικού πλαισίου, αντί της έκδοσης γενικών εγγράφων.

Δεδομένου ότι όπως προαναφέρθηκε, η τυχόν άρνηση των ΚΕΠ και των αρμόδιων υπηρεσιών του ΕΦΚΑ προς απόδοση ΑΜΚΑ στους αιτούντες άσυλο που μπορούν να αναλάβουν εργασία προσκρούει στο νόμο και στο παράγωγο ενωσιακό δίκαιο δηλ. κανόνα υπέρτερης τυπικής ισχύος, εάν το Υπουργείο θεωρεί ότι προκύπτουν ζητήματα προσαρμογής ως προς τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, που δεν μπορούν να λυθούν ερμηνευτικά, με συστηματική ερμηνεία δηλαδή του συνόλου της παραπάνω νομοθεσίας, μπορεί να τροποποιήσει αναλόγως την προβλεπόμενη ΚΥΑ (αριθμ.οικ.7791/245/Φ80321, ΦΕΚ Β'596/1.4.2009: «Καθορισμός διαδικασιών για την απόδοση ΑΜΚΑ από τα ΚΕΠ και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης»):

- με ρητή πρόβλεψη των δελτίων αιτούντος (και «αιτήσαντος» με το προϊσχύον δίκαιο) διεθνή προστασία μεταξύ των απαιτούμενων δικαιολογητικών του άρθρ.4 της ΚΥΑ
- με ρητή πρόβλεψη ότι δεν χρειάζεται πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης επίσημα μεταφρασμένο στα ελληνικά όταν προσκομίζεται δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία
- με αναπροσαρμογή των στοιχείων απογραφής ΚΥΑ ώστε στο Μητρώο να αναγράφεται με λατινικούς χαρακτήρες το όνομα του αιτούντος όπως ακριβώς και στο σχετικό δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία (άρθρ.3 της ΚΥΑ).

Οι ανωτέρω επισημάνσεις, παρακαλούμε να ληφθούν υπόψη ενόψει της προσαρμογής στις ιδιαιτερότητες κάθε κατηγορίας ευάλωτων προσώπων με σαφή πλέον κανονιστική βάση.

Σε κάθε περίπτωση και, ανεξάρτητα από τις επιλογές της Πολιτείας και του νομοθέτη, θερμή παράκληση της Αρχής αποτελεί να διασφαλιστεί *-χωρίς να μεσολαβήσουν χρονικά κενά* για την ενεργοποίηση οποιουδήποτε λειτουργικού συστήματος ή διαδικασίας- η πρόσβαση των ευάλωτων δικαιούχων πληθυσμών στις προβλεπόμενες παροχές, οι οποίες είναι κρίσιμες για τη δημόσια υγεία. Τελικά, σας καλούμε να λάβετε το συντομότερο κάθε αναγκαίο μέτρο προκειμένου να μην παραμείνουν εκτός κοινωνικής προστασίας οι πιο ευάλωτοι μεταξύ αυτών που τη χρειάζονται, ενόσω δεν έχουν αρχίσει ακόμη, όπως γνωρίζετε, να υλοποιούνται σχέδια δράσης για την κοινωνική τους ένταξη, με ό,τι κινδύνους αυτό συνεπάγεται για τη συνοχή της ελληνικής κοινωνίας.

Παραμένουμε, κ. Υπουργοί, στη διάθεσή σας για συνεργασία.

Με εκτίμηση

Ανδρέας Ι.Ποττάκης
Συνήγορος του Πολίτη